

Vystúpenie Zity Pleštinskej, poslankyne Európskeho parlamentu na konferencii VODA A KLÍMA V EURÓPE“

Pályho palác, Zámocká ul., Bratislava,
pondelok 17. september 2007

09,20 – 09,30 **Poslanie Výboru pre klimatickú zmenu Európskeho parlamentu**

Aj v tomto roku 2007 nám médiá z viacerých európskych miest prinášajú informácie o pohromách, ktoré spôsobujú extrémne výkyvy počasia. Horúce júnové počasie vyvolávalo extrémne privalové dažde, ktoré spôsobovali nedozerne škody občanom. Ľudia v európskych regiónoch aj vrátane Slovenska boli zneistení, lebo privalové dažde im prinášali nedozerne škody na ich majetku. Boli zaznamenané aj straty na ľudských životoch. Cez prázdninové mesiace boli postihnuté viaceré mestá Veľkej Británie, Bulharska obrovskými povodňami.

Vzhľadom na závažnosť požiarov v Grécku, ako aj ďalšie prírodné katastrofy, ktoré toto leto postihli viaceré krajiny EÚ, sa Európsky parlament aj na poslednej plenárnej schôdzi v Štrasburgu mimoriadne venoval aj tejto problematike.

Téma klimatických zmien rezonuje na pôde EP, bola nosnou témou aj nemeckého predsedníctva v prijatej Berlínskej deklarácii.

Z dôvodu potreby dostať do povedomia európskych občanov problematiku klimatických zmien ako i z dôvodu potreby aktivovať politických lídrov v oblasti boja proti klimatickým zmenám, bol 10. mája 2007 ustanovený Dočasný výbor EP pre klimatické zmeny. Dĺžka mandátu dočasného výboru bola stanovená na 12 mesiacov, a je zložený zo 60 členov.

Úlohou výboru je zhromaždiť a analyzovať údaje o stave klimatických zmien a zároveň formulovať návrhy na budúcu integrovanú politiku EÚ. Analýza dopadov zahŕňa tak finančný dopad na európske hospodárstvo ako i náklady spôsobené nečinnosťou v tejto oblasti.

Do úvahy musíme vziať tak environmentálny, hospodársky, sociálny, geopolitický, regionálny ako i právny aspekt možných opatrení. Z tohto dôvodu sa organizujú na pôde EP viaceré verejné vypočutia, kde experti informujú o rôznych aspektoch klimatických zmien ako i o najnovších technológiách, ktoré by mohli byť využívané v budúcnosti.

Práve minulý týždeň sa na pôde EP uskutočnilo verejné vypočutie zamerané na analýzu vplyvu klímy na rôzne úrovne otepľovania a skúmanie vzťahov medzi hydrosférou a klimatickými zmenami.

EP taktiež plánuje zintenzívniť kontakty s členmi národných parlamentov, aby sa debata rozprúdila aj na národnej úrovni. Začiatkom októbra sa uskutoční stretnutie poslancov národných parlamentov a členov výboru EP pre klimatické zmeny.

Pripravovaná správa bude obsahovať aktivity a iniciatívy, ktoré je potrebné prijať tak na európskej ako i na medzinárodnej úrovni.

Diskusie na zasadnutiach výboru sú veľmi podnetné. Členovia výboru pri svojich stretnutiach hľadajú politické mechanizmy a nástroje pre implementáciu takých programov na úrovni členských krajín EÚ, ktoré významným spôsobom prispievajú nie len k zastaveniu klimatickej zmeny, ale k ozdraveniu klímy tak na Európskom kontinente, ako aj v globálnom meradle. Prínosom bude zníženie živelných pohrôm, povodní, období sucha.

Práca výboru sa orientuje na analýzu špecifických kľúčových tém, akými sú zdroje emisií, globálny rámec po roku 2012, nové technológie, dopad klimatických zmien na medzinárodnú bezpečnosť, využívanie pôdy a v neposlednom rade využívanie vody pri ozdravovaní klímy.

Súvislosť obehu vody a stavu klímy sa ukazuje ako jedna z kľúčových otázok života v Európe a vo svete v 21. storočí. Rast extrémov počasia, povodní, súch či horúčav hrozia zásadne zmeniť kvalitu života v našich mestách a obciach.

Z tohto dôvodu vítam túto dnešnú konferenciu „**VODA A KLÍMA V EURÓPE**“, ktorú organizuje MUNICIPALIA a.s. s partnermi za účasti významných osobností spoločenského, verejného a vedeckého života Slovenska i zahraničia.

Som veľmi rada , že po konferencii bude predstavená publikáciu „**VODA PRE OZDRAVENIE KLÍMY - NOVÁ VODNÁ PARADIGMA**“, ktorú zostavil kolektív autorov.

Za posledných 50 rokov sme vytvorili systémy čo najrýchlejšieho odvádzania dažďovej vody, ktoré doteraz vysušujú poľnohospodársko-urbannu krajinu. Ide o dažďovú vodu, ktorá v minulosti ochladzovala krajinu a udržiavala stabilnú klímu.. Sálavé teplo z vysušenej krajiny, ktorá sa veľmi rýchlo prehrieva, odtláča mraky do chladnejšieho horského prostredia, kde sa v extrémnej intenzite vylejú a spôsobujú povodne.

Aj to sú dôvody , prečo sa stotožňujem s tvrdením kolektívu autorov , že ku klimatickej zmene prispieva rozširovanie a zväčšovanie vysušených regiónov na všetkých kontinentoch, ktoré sa rýchlo prehrievajú a menia lokálnu i regionálnu klímu. Súhlasím aj s ich tvrdením, že je možné vodou ozdravovať i ochladzovať klímu lacnejšie, efektívnejšie a menej konfliktné.

Oceňujem iniciatívu mesta Košice, ktoré prijalo vo februári 2005 Košický protokol pre vodu, čo je možné považovať za alternatívu ku Kjótskemu protokolu.

Teším sa, že podobne sa uberá aj mesto Prešov, ktoré na základe analýzy stavu vody v urbánnom prostredí dospelo k poznaniu, že každým rokom je skanalizovaných viac ako 10 mil. m³ dažďovej vody. Prešovčania tým zaplatia za odkanalizovane dažďovej vody ročne 6 mil. EUR. Táto voda zhoršuje povodňovú situáciu v regióne v čase dažďov a v čase sucha mesto sa rýchlo prehrieva.

Bolo by zaujímavé zhodnotiť, koľko miliónov EUR sa ročne spláchne dažďovou kanalizáciou. Vychádzajúc z príkladu Prešova, dospejeme k poznaniu, že ročne sa dažďovou kanalizáciou mestami Európy spláchne viac ako 500 mil. EUR.

Je veľmi dobré, že aj Združenie miest a obcí Slovenska nezaostáva za týmito aktivitami. Mám na mysli prijatie strategického dokumentu protipovodňovej prevencie na poslednom svojom sneme v apríli 2007, ktorý uplatňuje základnú ideu zacielenú na skutočnosť, aby v poľnohospodársko-urbánnom prostredí ostávalo čo najviac dažďovej vody, aby táto voda nespôsobovala povodne, ale ochladzovala klímu.

Aj táto iniciatíva poukazuje na zaujímavý integrovaný holistický prístup pre riešenie tých problémov, ktoré sú súčasťou tzv. klimatickej zmeny.

Vážení priatelia,
vplyv globálnych a regionálnych klimatických zmien významným spôsobom zvýši v budúcnosti riziká zhoršovania mestského životného prostredia. Všetci sme na jednej lodi, a preto sme všetci zodpovední za ozdravovanie klímy.

Ako členka dočasného výboru pre klimatické zmeny na pôde EP presadzujem a budem presadzovať aj naďalej zadržiavanie dažďovej vody vo vysušených regiónoch na všetkých kontinentoch, aby táto voda ochladzovala klímu, stabilizovala počasie, chránila občanov pred povodňami i suchom.

Budem sa snažiť aj takýmto spôsobom vyvolať záujem Európy o slovenské mestá, ktoré sa budú zviditeľňovať prostredníctvom novej vodnej kultúry.

Očakávam, že Výbor pre klimatickú zmenu vytvorí priestor pre iniciatívy, ktoré majú ambíciu riešiť problém klimatickej zmeny aj alternatívnymi prístupmi.